

**ZWIĄZEK
PRODUCENTÓW
CUKRU W POLSCE**

**Krajowy Związek Plantatorów
Buraka Cukrowego**

Stanowisko Związku Producentów Cukru w Polsce i Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego w sprawie podniesienia tzw. podatku cukrowego

W związku z przekazaniem przez Ministra Finansów i Gospodarki w dniu 23 czerwca br. do konsultacji publicznych projektu ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym (UD417), Związek Producentów Cukru w Polsce oraz Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego wyraża zdecydowany sprzeciw wobec podniesienia stawek tzw. podatku cukrowego. Stanowczo sprzeciwiamy się także szkodliwym zmianom obejmującym opłatą dodatkowe kategorie produktów. Jednocześnie wnioskujemy o odrzucenie projektu ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym (UD417) w całości.

Proponowane zmiany są nadmierne i szkodliwe gospodarczo, a ich skuteczność zdrowotna i fiskalna nie została wykazana. W praktyce doprowadzą do wzrostu cen, pogorszenia sytuacji konsumentów, osłabienia handlu detalicznego, branży cukrowniczej, sadowników oraz krajowego sektora napojowego. Fiskalnego charakteru projektu, mającego zapewnić dodatkowe środki do NFZ i odciążyć w ten sposób budżet państwa nie ukrywa samo Ministerstwo Finansów, całkowicie abstrahując od jego skuteczności prozdrowotnej. Ministerstwo nie przedstawiło przy tym żadnych propozycji działań o charakterze edukacyjnym czy prewencyjnym, mogącym faktycznie wpłynąć pozytywnie na wybory żywieniowe Polaków, a bez których to działań żadna trwała poprawa sytuacji zdrowotnej społeczeństwa nie będzie miała miejsca.

Planowane stawki są rażąco nieproporcjonalne do polskich warunków społeczno-gospodarczych. Po zmianach maksymalna stawka opłaty cukrowej wyniosłaby 1,80 zł/l, czyli około 0,42 euro/l. Byłoby to obciążenie wyższe niż w państwach o znacznie większej sile nabywczej konsumentów, takich jak Francja czy Irlandia. Przy niższych dochodach polskich gospodarstw domowych relatywny ciężar opłaty byłby szczególnie dotkliwy. Jednocześnie podwyżka będzie miała bezpośredni i proinflacyjny wpływ na ceny detaliczne, co najmocniej uderzy w konsumentów o niższych dochodach. Warto zauważyć, że stopa inflacji w maju 2026 r. wyniosła 3,1% w ujęciu rocznym co oznacza, że ceny towarów i usług były z samego tylko tego powodu średnio o 3,1% wyższe niż w maju 2025 r. Dla przeciętnego konsumenta wprowadzenie nowych kwot opłaty cukrowej może przełożyć się na wzrost cen nawet 22,6% w zależności od kategorii (wyliczenia Polskiej Federacji Producentów Żywności).

Podwyżka nie gwarantuje wyższych i stabilnych wpływów publicznych. Dotychczasowe wpływy z opłaty cukrowej były znacząco niższe od pierwotnych założeń i utrzymują się poniżej oczekiwanych poziomów. Spadła również liczba płatników opłaty, co może wskazywać na ograniczanie produkcji lub wycofywanie się części przedsiębiorstw z rynku. Dalsze zwiększenie stawek może pogłębić ten trend, prowadząc do spadku sprzedaży, ograniczenia zatrudnienia oraz niższych wpływów z VAT, CIT i PIT.

Środki z opłaty cukrowej nie są wydatkowane w sposób wystarczająco przejrzysty i zgodny z pierwotnymi założeniami. Miały wspierać profilaktykę i leczenie chorób związanych z niewłaściwymi zachowaniami zdrowotnymi, jednak w praktyce zasiliły ogólny budżet NFZ i nie doprowadziły do realnego wzrostu nakładów na działania profilaktyczne, co potwierdziła kontrola NIK. Przed jakąkolwiek dyskusją o podwyższeniu opłaty konieczne jest zapewnienie przejrzystego mechanizmu wydatkowania środków oraz rzetelna ocena skuteczności obecnych przepisów.

Projekt osłabi konkurencyjność krajowej branży cukrowniczej. Znacząco wyższe opodatkowanie napojów będzie oznaczało skokowy spadek popytu na cukier produkowany w Polsce oraz dodatkową presję na krajowych producentów cukru oraz plantatorów buraka cukrowego. Polska nie powinna osłabiać własnego łańcucha dostaw dodatkowymi obciążeniami fiskalnymi, które spowodują spadek konkurencyjności wobec przedsiębiorstw z innych krajów Unii Europejskiej, gdzie tak znaczących obciążeń nie ma.

W związku z powyższym sprzeciwiamy się projektowanemu podwyższeniu i rozszerzeniu opłaty cukrowej. Projekt należy odrzucić jako nadmierny, arbitralny i gospodarczo szkodliwy. Obowiązujące przepisy powinny zostać poddane gruntownej rewizji pod kątem skuteczności zdrowotnej, efektywności fiskalnej, wpływu na rynek oraz zgodności wydatkowania środków z deklarowanymi celami zdrowia publicznego.

Warszawa, 2 lipca 2026 r.